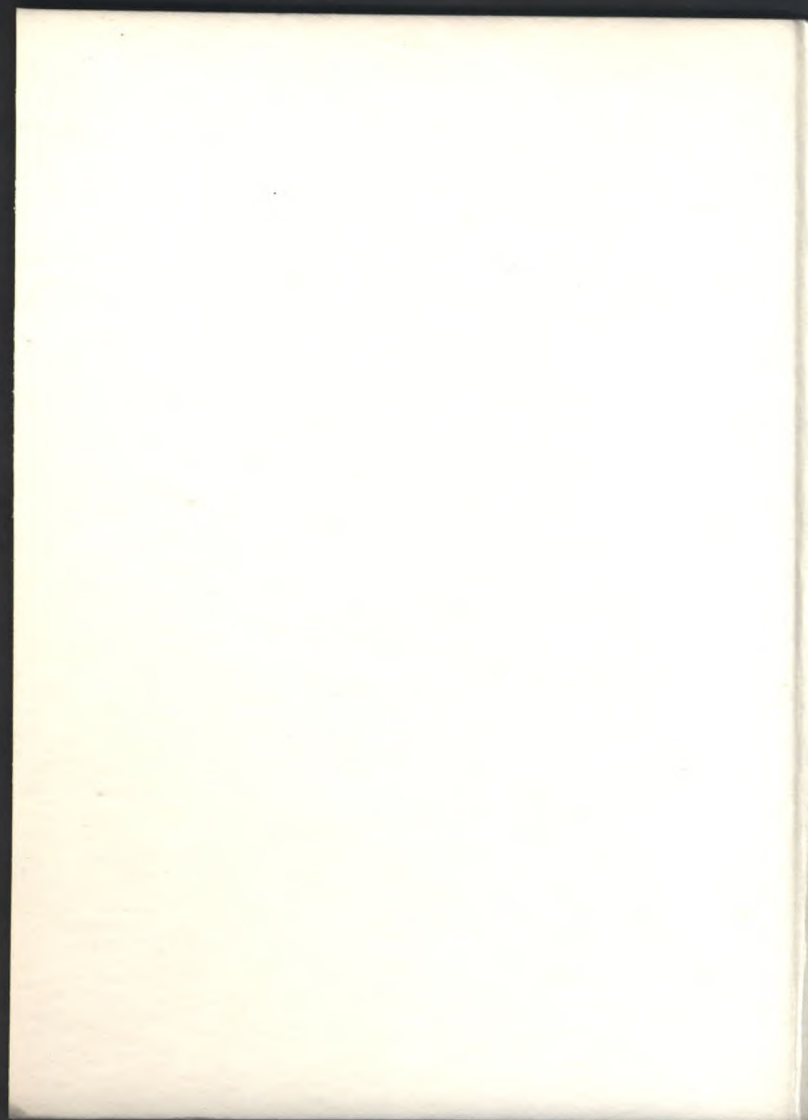

11244

453

11244

11244
Gosztonyi Ádám

bc **A ZÖLD RUHÁS
LÁNY**

A ZÖLDRUHÁS LEÁNY

REGÉNY

IRTA

GOSZTONYI ÁDÁM

LITERARIA KIADÓVÁLLALAT KFT.

bc

VILÁGVÁROSI REGÉNYEK

Copyright by Világvárosi Regények, Budapest, 1937.

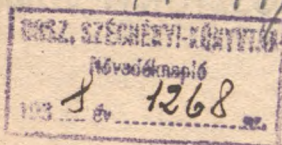
Minden jogot fenntartunk.

A fűdelet Lengyel Lajos készítette.

Foto: Fox.

11.244/453

Megjelenik hetenkint kétszer: hétfőn és pénteken.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, V., Vilmos császár-út 34. Tel.: 124-7-98.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

dr. id. Kovács Dénes.

Előfizetési ár: egy évre 9.60 P, félévre 4.80 P.

kéziratot csak a bélyeg mellékelése esetén küldünk vissza,
de nem felelünk érte.

HUNGÁRIA NYOMDA R. T. BUDAPEST. — Felelős: SCHMIDEK GÉZA.

Hetenkint két Világvárosi Regény jelenik meg!

Ha Magyarországon születik, Miklós nevet kapta volna a keresztségben. Minthogy, azonban Amerikában született, Mr. és Mrs. Balog elvitték a hazeltoni magyar katolikus plébániára a fiúkat, ahol a pap Nicholaus néven írta be az anyakönyvbe.

Így lett belőle Nicholaus Balog. Ahogy azonban felnőtt, a Nicholaus elkopott és Nick lett belőle.

Nick gyerekkorában még tudott magyarul, mert mikor az amerikai iskolából hazament, ott hon csak magyar szót hallott. Magyarul beszélt a szüleivel, sőt a kishugával is, aki a katolikus iskolába járt, ahol a kedves nővérek vigyáztak rá, hogy el ne felejtse az anyanyelvét. Pár évvel ezelőtt azonban a papát, Balog Jánost, elkapta a gyárban a gép s eggyel csökkent azoknak a száma, akikkel Nick magyarul beszélhetett.

Balog Jánosné özvegységre maradt a fiával és a kislányával. Nick ekkor már 16 éves volt s az ő vállaira szakadt a családfenntartás minden gondja. Özveggy Balogné ugyanis semmi kárpótlást nem kapott, mert kiderült, hogy Balog János a saját gondatlansága folytán lett szerencsétlenné. Dolgozni sem tudott Balogné, mert reu-

mája és vesebaja volt, ami képtelenné tette a munkára. Még szerencse, hogy Nick már kikerült az iskolából és dolgozni tudott. Azzal a kevéssel, amit keresett, megmentette a kis családot az éhenhalástól...

De rossz idők jártak akkor Amerikában, nem volt könnyű munkát találni. Nicket bevették ugyan a gyárba, de csak néhány hónapig dolgozott, aztán újra állás nélkül maradt, mert megszűnt a munka. Hetekig kellett várni, amíg újra valami keresethez jutott. De az új munka sem tartott sokáig... Megint más után kellett nézni...

Igy küzdött Nick a kis család megélhetéséért néhány évig. Ekkor már majdnem teljesen elfelejtett magyarul, mert kevés alkalma volt gyakorolni magát. Otthon keveset beszélhetett, mert a kishuga már ágyban volt, mikor Nick hazajött, özvegy Balogné pedig folyton a reumájával és a veséjével bajlódott s mindjárt a betegségére terelte a szót...

Azonkívül Nick újabban nagyon kevés időt töltött otthon. Korán reggel ment el hazulról, sietett a munkája után, mert nagy szükség volt arra a pár dollárra, amit keresett...

Szerencsére Nick nemcsak szorgalmas volt, de élelmes is. Három évvel ezelőtt belátta, hogy nem fog semmire se jutni, ha mindig csak másnak dolgozni. A meggondolást tett követte s Nick önálló üzletet alapított. Ami, valljuk be, merész dolog volt tőle. De aki mer, az nyer. Ime, Nick még alig múlt el húsz éves s máris igazgatója volt egy vállalatnak.

Abból, hogy vállalatot mondunk, következik

az is, hogy a munkát nem csak egy ember látta el. Valóban, Nicknek társa is volt. Egy Charley nevű barátjával szövetkezett három évvel ezelőtt és kettesben cipőtisztítási üzemet állítottak fel.

Az üzem berendezése nem került sokba, mert eleinte mindössze egy szék kellett hozzá. A szék egy emelvényen állt, úgy hogy eléje lehetett térdelni és kipucolni a gentleman, vagy a lady cipőjét. A rézből készült lábtartó egy kis ládán állt, amiben a kefék, suvikszok, paszták s a fényesítésre szolgáló bársonydarabok voltak elhelyezve.

Később azonban ez a felszerelés egyre bővült s a berendezés is szépült, ahogy az üzemet nagyobbították.

Ma már két kényelmes karosszék terebélyesedett az emelvényen, faragott karfával. (A két karosszéket Charley szerezte a vállalat számára. Egy árverésen bukkant rájuk s ahogy elképzelte, milyen tekintélyt biztosítanának az üzletnek, nem tudott ellentállni a vágynak, hogy ne licitáljon rájuk. Végre is öt dollárért a nyakán maradt a két karosszék. Persze, az öt dollár miatt sok vita volt az üzlettársak között, de végül Nick is belátta a befektetés szükségességét s a karosszékek felkerültek a pódiumra.)

A karosszékek előtt most már nem ócska rézből, hanem csillogó nikkeltől készült lábtartók fényesedtek. A szerszámok pedig nem ládában voltak, hanem fiókokban, amiket az emelvény aljából és oldalából lehetett kihúzni.

Az üzlet nemcsak azért virágzott fel, mert Nick és Charley szorgalmas munkások voltak és lelkiismeretesen fényesítették a cipőket, nem

Nagyvân rajtuk egyetlen foltot sem. Persze, ez is hozzájárult a sikerhez, de az üzlet igazi sikerének titka főleg abban rejlett, hogy jó helyen volt: a vasuti állomáson.

Nem volt nagy állomás, nem is lehetett, mert Hazelton maga sem nagyváros. De mégis állomás volt — a városka egyetlen vasuti állomása, — ahol a bostoni, sőt a newyorki vonat is megállt pár percre.

Hazelton lakosainak a száma nem sokkal haladja meg a tizenötezret s így nem csoda, hogy eközül a néhány ezer ember közül senkinek sem jutott eszébe az az üzleti lehetőség, hogy cipőtisztító üzemet állítson fel a vasuti állomáson. A szükség azonban nagy mester, sok mindenre megtanítja az embereket s így semmi csoda nincs benne, hogy végül is odahajtotta Nicket és Charleyt a vasuti állomásra cipőt pucolni...

Eleinte gyöngén ment az üzlet, mert Hazeltonban nem sokat törődtek az emberek az eleganciával és inkább csak vasárnap tisztították a cipőiket. Később azonban rájöttek, hogy a tiszta cipő nemcsak a megjelenés előkelőségét emeli, de egyben lelkileg is felüdíti a cipő viselőjét. Vagy tudja Isten, mit gondoltak, de a lényeg az, hogy hozzászoktak a napi cipőpucoltatáshoz.

(Mellékesen jegyezzük meg, hogy Amerikában a cipőpucolás azért olyan probléma, mert a magas cselédbérek nem engedik meg, hogy az átlagember szolgálot tartson, maga pedig sose tudja olyan szépen kipucolni az ember a cipőjét,

ahogy a cipőpucolás professzionātus mesterei.)

Elég az hozzá, hogy Nick és Charley eleintén csak egy-két dollárt vettek be naponként, ma azonban már ott tartottak, hogy nyolc dollárt is forgalmaztak, ami az üzlettársak mindegyikének napi négy dollár jövedelmet biztosított. Persze, ezt az eredményt nem lehetett elérni üzleti trükk nélkül. Dehát Nick leleményes fiú volt és Charley sem esett éppen a feje lágyára: ketten együtt sok mindent kifőztek, például azt is, hogy előfizetési akciót indítottak, vagyis tíz cent helyett nyolc centért pucolták ki azoknak a cipőjét, akik egy hétre előfizettek. Így történt aztán, hogy ma már napi hatvan, nyolcvan, sőt néha száz pár cipő is akadt kipucolásra...

Ők már csak cipőnként számolták a vendégeket. Nick ritkán nézett az emberek szemébe: ő a cipőt nézte, aszerint ítélte meg az egész embert. Ennélfogva folyton lefelé szegzett pillantással járt, ami nem vált külsőleg előnyére.

Pedig egyébként kellemes külsejű legényke lett volna. Dús, barna haja volt és erős szemöldöke, ami alatt értelmes kék szem ragyogott. Nem egy lányszív megdobbant volna, ha Nick a szemükbe nézett volna. De Nick többnyire csak a cipőiket nézte...

Nem sokat törődött a szerelemmel, mert az üzlet teljesen lefoglalta. Sok dolgot adott annyi cipő pucolása. Délben volt csak némi szünet a munkában. Ilyenkor kevés vonat indult s alig pár ember lézengett az állomáson.

Például most is, alighogy delet harangoztak, megállt a munka. Nick tétlenül ácsorgott egy

időig az emelvény mellett, aztán odaszólt Charleyhoz.

— Hazaszaladok lőncsölni...

Charley bólintott.

Az volt a rendszerük, hogy felváltva ebédelték. Nick otthon evett, részint takarékoságból, részint, mert jobban szerette a házikosztot, özvegy Balogné főztjét, mint azokat a gyors amerikai ételeket, amiket a lőncs-roomokban kotyvasztottak össze.

Aztán sietett vissza, hogy Charley is elmehessen ebédelni.

Charley nem evett otthon, részint, mert árva fiú volt és nem volt otthona, részint, mert jobban szerette a puddingokat, édes pie-okat s egyéb könnyű, amerikai ételeket, amiket a lőncs-roomokban lehetett kapni, mint a háziasszonyok nehéz, zsíros főztjét.

Charley amerikai fiú volt, ott született a kis amerikai városban s együtt nőtt fel Nick-el. Dacára azonban annak, hogy nagyszülei skótok voltak, ő maga pedig sült amerikai s egy szót sem tudott magyarul, nagyon jól megértették egymást Nick-el s apró, üzleti veszekedéseken kívül — ami pedig igazi, nagy vállalatok partnerei között is előfordul — soha semmiféle nézeteltérés nem volt köztük...

Ahogy Nick elment ebédelni, Charley elővette a dohányos szelencét és cigarettát sodort magának. Azt hitte, hogy már semmi munkája nem akad 1 óra 30 percig, amikor a legközelebbi vonat esedékes s nyugodtan elszívhat egy cigarettát.

De még végére sem ért egészen a cigarettának, mikor egy úrilánynak látszó, jólöltözött hölgyet látott közeledni.

A fiatal hölgy idegen lehetett a városban, mert másképen volt öltözve, mint a hazeltoni lányok. Nagyvilágias, férfias szabású, zöld ruha simult a testére.

Charley azt is észrevette rögtön, hogy a lány nemcsak jól van öltözve, de karcsú és szép is. Szőke és kékszemű. És a kezében, pirosra lakkozott körmű fehér ujjaival kis útitáskát szorongat.

Ahogy a zöldruhás hölgy az utca felől bejött az állomásra, Charley rögtön a cipőjére nézett és örömmel állapította meg, hogy az elegáns ruhával ellentétben, a kis cipők bizony piszkosak.

— Cipőpucolás? — kérdezte reménykedve.

A hangja megállította az ifjú hölgyet. Úgy állt meg, szinte riadtan, mintha valami megütötte volna. Egy pillanatig értetlenül meredt Charleyre, aztán felocsúdva, mintha csak most értette volna meg a kérdés jelentését, nézett körül. Réveteg pillantása leszállt a cipőire, amelyekről most már maga is látta, hogy bizony, piszkosak. Halkan, ideges hangon felelt Charleynek.

— Igen ... cipőpucolás ... ha lesz szíves ...

— Tessék felülni.

A lány fellépett az emelvényre és magához szorítva a kis kényeztetőt, beült a karosszékekbe.

— Tessék talán letenni a táskát — ajánlotta Charley udvariasan.

A zöldruhás lány megint úgy viselkedett, mint előbb. Megrezsent, mintha felriasztották volna gondolataiból. Aztán csak még jobban szorította magához a táskát és felelet helyett némán rázta a fejét.

Charley nem csodálkozott ezen. Sokféle utassal volt dolga, férfiakkal és nőkkel egyaránt, megszokta már, hogy különbözőképen viselkednek. Van, amelyik szomorú, van, amelyik vidám, van tréfás és van goromba vendég is. Az sem különös, hogy egyik-másik ideges. Vasúti állomáson lévén, az sem csodálatos, ha az utazás közben levő emberek közt szórakozottak is akadnak. A női vendégek között meg különösképen gyakran akad olyan, aki furcsán és szélsőiesen viselkedik...

Annyi azonban bizonyos, hogy ez az ifjú hölgy érdekesebb, különösebb volt mindazoknál, akiket eddig látott. Az, hogy a haja olyan finom volt, mint a selyemgubóról lefejtett sárga selyemszál és a szeme olyan kék, mint egy mélyvizű tó fölött az égbolt, még nem lett volna különös. De az arcán valami olyan misztikus szomorúság ömlött el, amit nem lehetett megérteni. Fehér volt ez az arc s olyan sápadtan világított a bőre, hogy olyant Charley még nem látott. Csak egyszer, pár évvel ezelőtt, egy lányon, de az koporsóban feküdt...

Azaz — képen is látott már ilyet egyszer. Gyerekkorában, a meséskönyvben látta lefestve Hófehérkét. De eleven nő arcán ilyen halaványságot még nem tapasztalt...

Dehát ehhez sem volt semmi köze, neki csak

az volt a dolga, hogy kipucolja a hölgy cipőjét. Kihúzta hát az emelvény fiókját és először is keféket vett elő, hogy a kis cipőket a portól és a sártól megszabadítsa, mielőtt rákeni a finom pasztát. Mert azt máris megállapította magában, hogy a szép kis cipők jó anyagból készültek és megérdemlik, hogy a legfinomabb pasztát pazarolja rájuk.

A lány türelmetlenül nézett le a magas székről, amelyen úgy ült, mint egy királynő a kínzó trónuson. Ahogy Charley válogatva turkált a kefék és paszták közt, hirtelen rászólt:

— Kérem... siessen...!

Mélyzengésű, kellemes hangja volt, de valami fájdalmas, reszkető idegesség bujkált benne. Mintha maga is érezte volna, hogy türelmetlenségében kissé nyersebben szólt rá a fiúra, mint kellett volna, enyhítő magyarázatként tette hozzá:

— Nem szeretném lekésni a bostoni vonatot...

— A bostoni vonatot? — kiáltotta Charley.

— Ne tessék aggódni, nem fogja lekésni. Arra van még elég idő, kérem...

Tökéletes biztonság csengett Charley hangjában. Hogyne, hiszen minden vonatérkezést és indulást pontosan tudott, az egész menetrend a fejében volt. Még a mozdónyszámokat is tudta, szinte személyes ismeretségben élt a különböző vonatokkal. Ez hozzátartozott az üzlethez.

Éppen azért, hogy tökéletesen megnyugtassa vevőjét s hogy egyben tudását is csillogtassa, rögtön bőbeszédűen magyarázni kezdte:

— A bostoni vonat egyszerre fut be a new-

yorki vonattal. A különbség csak az, hogy az egyik mindössze három percig áll itt s megy tovább Newyorkba, a másik pedig négy és fél percig áll, mielőtt tovább menne Bostonba. Csak tessék vigyázni a vágány számára, mikor felszáll a bostoni vonatra, nehogy tévedésből a newyorkira szálljon. A bostoni ugyanis a hármasként számú vágányon áll meg, míg a newyorki a negyediken... Tyű, el van szakadva a cipőfűzője, kérem...

A lány úgy hallgatta a szóáradatot, mintha nem is értené, amit beszélnek hozzá. Ám az utolsó szavaknál, mikor Charley az elszakadt cipőfűzőt említette, összererezett.

— Kösse össze, kérem — mondta idegesen. Aztán lágyan tette hozzá.

— Legyen szíves...

Charley megcsóválta a fejét. Egyrészt azért, mert egy légy szállt az orrára és nem akarta pasztás kezével leütni, másrészt azért, mert a hölgy cipőfűzőjének a megkötése reménytelennek látszott. A legrosszabb helyen volt elszakadva, ami még nem lett volna olyan baj, mint hogy a leszakadt rész hiányzott is. Pedig finom cipőfűző volt, méltó a finom kis cipőhöz. Nézte a megmaradt csonkot: különös szövésű volt, fehér és fekete selyemből fonva...

— Hát ezt nem lehet megkötni — vakarta meg a feje búbját, — bizony, ezzel már semmit sem lehet csinálni.

— Mért nem?

— Mert a fele teljesen le van szakadva. Mintha valaki erőszakkal letépte volna...

A lány mélyet lélegzett. Gondolkozott **pléif**,
aztán gyorsan kérdezte:

— Árulnak maguk cipőfűzőt?

— Igen, de nem ilyen cifrát. Csak egyszerű
feketét adhatok.

— Mindegy. Amilyen van. Csak kérem...
gyorsan. Sietek...

Az utolsó szó kissé bosszantotta Charleyt.
Mért siet ez a nő? Hát nem megmondta neki az
előbb, hogy a bostoni vonatig épp elég ideje van!
Akár alhatna is addig még egyet. De a nők olyan
oktalanok, hogy hiába beszél nekik értelmesen
az ember...

Charley hát bölcsen visszatartotta magát, nem
reflektált az utolsó megjegyzésre, hanem szó nél-
kül elővett egy pár fekete cipőfűzőt és fürgén
befonta az ideges fiatal hölgy cipőjébe.

Mindkét cipőn kicserélte a fűzőket, aztán az
elviselt cipőfűzőt be akarta hajítani az emelvény
mellett álló szemétkosárba a többi hulladékhoz,
mikor felülről egy finom, de türelmetlen hang
hirtelen megállította.

— Nem! Várjon...! Ne dobja el, kérem...

— Tessék?

— Adja ide.

— Mit? — csodálkozott Charley.

— Azt... azt a cipőfűzőt — mondta zavartan,
kissé kiszínesedett arccal a lány, — ami a kezé-
ben van...

Charley ugyancsak elbámult, de igyekezett
nem mutatni az ámulatát. Hát erre a vacakra is
szüksége van még valakinek?

De nem ellenkezett.

Átnyújtotta az elszakadt cipőfűzőt a lánynak, aki idegesen gyűrte azt be a táskájába.

Charley rosszalással, sőt némi megvetéssel nézte. Ha nem lett volna a vendég ilyen különösen szép leány, talán valami epés megjegyzést is tett volna. Így mindössze elhúzta a száját és magába fojtotta a gondolatait, pedig már szinte a nyelvén lebegett, hogy kimondja:

— Hogy lehet ilyen zsugori valakil

De aztán megenyhült az arckifejezése. Az jutott eszébe, hogy talán beteg ez a lány? Hiszen van olyan lelkibetegség is, amely neveléséges fősvénységben nyilvánul meg. Mint ahogy vannak kleptomániás nők, úgy vannak olyanok is, akik nem nyúlnak ugyan a máséhoz, ellenben a saját holmijaikat szinte rejtegetve őrzik. Az ilyenek nem mernek semmiféle tárgyat eldobni, még a legértéktelembbet sem, hanem eldugdossák. Ezekből lesznek azok a vénasszonyok, akik koldusszegényen halnak meg, néha az éhségtől fordulnak fel s haláluk után a szalmazsákban százazsereket hagynak. Dehát ez még nem vénasszony, hanem szép, fiatal leány! Kár érte...!

Ilyen gondolatok közben vette elő Charley a keféét, hogy a leány kis cipőit először a portól és a piszoktól szabadítsa meg. De aztán látta, hogy a közönséges kefe nem is lesz jó, először a sárkeféét kell alkalmaznia. A magas, francia sarkon ugyanis vastag, agyagos sár száradozott.

Charleynak feltűnt, hogy a sár, ahogy megszáradt, kissé vöröses színt kapott. Ez újból gondolkozásra indította Charleyt, aki ismerte Hazelton minden utcáját, minden kövét. Amíg ka-

parta a francia sarokról a rászáradt sárat, az jutott eszébe, hogy a kövezetlen Ward Streeten van csak az egész városban ilyen kissé vöröses, agyagos sár. Nem az egész Ward Streeten, csak egy bizonyos részén, ahol felszedték a kövezetet, hogy újra burkolják. Másutt is akad sár Hazeltanban, de nem ilyen, hanem homokos, porból és vízből keletkezett sár, amit könnyű lepucolni. Bizonyos tehát, hogy a hölgy arra járkált valahol a Ward Street környékén és keresztülment az utcának azon a szakaszán. Olyan bizonyos, hogy akár fogadni is merne rá...

Ha a lány nem lett volna olyan szótlan és különös, Charley talán megszólalt volna és felajánlotta volna a fogadást. Így azonban magába zárta gondolatait; jobbnak látta, ha nem erőlteti beszédre a vevőjét. Meg aztán önmaga sem volt már beszélő kedvében. Reggel ugyanis nem evett semmit — sietségében elfelejtett reggelizni — s most, ahogy pucolta a cipőt, hirtelen megkordult a gyomra és egyszerre kínzó éhséget érzett...

— Csak jönne már Nick! — gondolta magában, — hogy mehetnék ebédelni!

A sors meghallgatta a kérését. Nick nem lakott messze, gyorsan érkezett s ma mindössze leves és főzelék volt ebédre. Charley még csak félig készült el a cipőtisztítással, csak a sártól szabadította meg a cipőcskéket s éppen a paszta alkalmazására került volna sor, amikor Nick megjelent vidáman és jókedvűen. Charley ránézett Nick jóllakott arcára s attól rögtön még éheesebb lett.

Átnyújtotta a szerszámokat üzlettársának,

— Megyek löncsölni — mondta Nicknek, — fejezd be a munkát. A hölgy siet...

Nick nem vitatkozott. Szokás volt köztük, hogy egyik átvegye a másiktól a munkát, ha szükség volt ilyesmire és így Nick most is tiltakozás nélkül vette át barátjától a keféket.

— All right, Charley — mondta neki jóindulatúan, — menj csak, ha olyan éhes vagy...

Charley elsietett. Szapora léptekkel ment a löncs-room felé s már szinte az orrában érezte a clam-chowder, vagyis csigaleves illatát, amit elsőnek szándékozott enni.

Mielőtt azonban befordult volna a löncs-room ajtaján, hirtelen megállt, mert valami eszébe jutott. Ejnye, szólni kellett volna Nicknek, hogy a hölgy a bostoni vonatra igyekszik. Hátha valamilyen még segítségére lehetnek; az ilyen figyelemesség többnyire kifizetődik... Ez egyébként nem olyan fontos! De azt feltétlenül meg kellett volna mondani Nicknek, hogy a lány új cipőfűzőket kapott és az árát ne felejtse el felszámítani...

Charley némi lelkiismeretfurdalást érzett. Gondatlanság volt erről megfedkezni! Ez a hiba esetleg tíz cent üzleti veszteséget eredményezhet...

Gondolkozott is egy pillanatig, hogy ne szaladjon-e vissza? De újból megkordult a gyomra és ez más elhatározásra bírta.

— Talán lesz a nőben annyi becsület, hogy magától is kifizeti! — vigasztalta magát.

Maga elé képzelte a leány fehér arcát, tiszta nézésű kék szemét és megnyugodott. Nem, ez a

lány nem fogja elhallgatni a cipőfűzőt, hanem figyelmeztetés nélkül is ki fogja fizetni...

Ezzel Charley besietett a löncs-roomba, mert izgatta a csigaleves, ami Amerikában olcsó, de kitűnő étel...

Nick ezalatt ráköpött a pasztára, mert kissé már beszáradt. Aztán belenyomott egy rongyot és elkezdte vele kenni a pasztát a kis cipőkre. Közben felpillantott a lány kezében levő utazótáskára és azt kérdezte:

— Hová tetszik utazni?

Persze nem érdekelte komolyan, hogy a zöldruhás leány hová utazik? Csak éppen beszélgetni akart vele. Nem azért, mert szép lány volt, amit Nick rögtön észrevett, hanem főleg üzleti szempontból.

A vendégeket szórakoztatni kell. Meg aztán saját mulatságára is szeretett Nick diskurálni a vendégekkel. Odahaza úgysí olyan keveset lehetett beszélni...

A lány nem felelt, míg csak Nick újból meg nem szólalt. Most azt kérdezte taláломra:

— Bostonba tetszik utazni?

— Nem... — felelte a lány halkán. — New-Yorkba megyek...

Alig öt perccel előbb Charleynak még azt mondta, hogy a bostoni vonatra igyekszik. De Nick ezt nem tudta s így nem tűnődhetett el rajta, hogy mikor hazudott a lány: most, vagy az előbb?

— New-Yorkba! — kiáltotta Nick csillogó szemekkel, — ez már beszéd!

Lelkes energiával kezdte kefélni, fényesíteni a cipőket, miközben fiatalos álmodozással mesélte:

— Magam is odakészülök, odamegyek egyszer. New-Yorkban fogok én is egyszer üzletet csinálni. Csak azt várom, hogy együtt legyen a pénz, ami kell hozzá. Ötszáz dollárral meg lehetne csinálni...

A lány nem felelt semmit. Nézett lefelé némán a fiúra és az erős, dolgos kezekre, melyek között röpködött a kefe egyik oldalról a másikra.

Nicket nem bántotta a lány hallgatagsága. Jobban is szerette a csendes lányokat, mint a beszédesekeket. És ebben a lányban volt valami, ami tetszett neki. Talán a sápadtsága... ki tudja?

Elég az hozzá, hogy minden különös ok nélkül valami meghitt bizalmat érzett iránta és ez könnyűvé tette a beszédet. Nem várt sem feleletet, sem biztatást, csak fecsegett tovább.

— Bizony, ötszáz dollár nagy pénz! Nem könnyű összeszámolni. De azért egyszer meglesz a pénz az üzletre. Akkor elmegyek New-Yorkba. Már tíz hónapja készülök rá és gyűjtöm a pénzt. Sajnos, még csak negyvenkét dollárom van együtt. Mindig akad valami, ami leapasztja. Egyszer betegség, egyszer más rendkívüli kiadás...

A lány most sem felelt semmit.

Nick pedig csak beszélt tovább. Az üzletről, amit az ötszáz dollárral fog nyitni és a takarékoskodás szörnyű nehézségeiről. A múltkor pél-

dául a kis hugának kellett okvetlenül ruhát venni a vizsgára, ami visszavetette tizenöt dollárral...

Közben áttért az egyik lábról a másikra és a bal lábán lévő cipőt kezdte fényesíteni. Majd felnézett a munkájából és azt mondta:

— Hallól!

De ezt nem a lánynak mondta.

Egy hatalmas természetű, piros arcú ember közeledett hozzájuk és leült az emelvényen lévő másik karosszékre, mely üresen állott. A szék panaszosan megreccsent a nagy darab test súlya alatt.

Nick derülten nézett fel a jövevényre és azt kérdezte:

— Hogy van, rendőrkapitány úr?

— Köszönöm, jól — bólintott a hatalmas természetű úriember.

Elfogadta a kapitányi címzést, sőt láthatólag még jól is esett neki. Pedig nem volt rendőrkapitány, nem ő volt a hazeltoni rendőrség vezetője. Csak detektív volt, a városka közismert és népszerű detektívje.

Jóformán minden második ember ismerte Hazeltonban Tom Wilkinsont, a detektívtestület oszlopos tagját. Kívüle nem is volt más tagja a városi rendőrség detektívkarának s így Tom Wilkinson egyedül viselte a nimbuszt és fürdött a népszerűségben...

Arra az esetre, ha netalán valaki mégse ismerné fel, hogy detektívvel áll szemben, Tom Wilkinson jelvényt is hordott mellényén, a szíve fölött. Ezt a jelvényt ugyan eltakarta a kabát szárnya,

de Wilkinson olyan ügyesen tudott gesztikulálni a karjával, hogy a jelvény kicsillant a kabátja alól. Most is ez történt, ahogy leült a pódiumon levő karosszékre. Nagyot szuszogott s a homlokát megtörölte a zsebkendőjével.

Nick azt is észrevette, hogy a detektívnek különösen csillog a szeme s az arca is pirosabb a szokottnál.

Nick feléje fordult, hogy szórakoztassa, amíg a lány cipőjével elkészül.

— Mi újság? — kérdezte. — Ügylátszik, valami nagy munkában van, kapitány úr!...

— Úgy is van — felelte Tom Wilkinson komolyan és némi büszkeséggel, mintha az ő érdeme lenne —, nagy dolog történt. Olyan nagy eset, olyan komoly dolog, amilyen még nem volt Hazeltonban.

Nick, akinek Tom Wilkinson mindennapos vendége volt, csodálkozva nézett fel a nagy darab detektívre. Ismerte a hangját s megérezte belőle, hogy most csakugyan valami nagy dolog történhetett. Tom Wilkinson nem volt buta ember s nem szokott túlozni sem. És most ki lehetett érezni a hangjából, hogy lelkes izgalom fűti.

Nick egyszerre kíváncsi lett.

— Mi az a szenzáció? Nem szabad még tudni? Nem mondhatná el, kapitány úr?

A lányt azonban, ügylátszik, nem érdekelte a szenzáció, mert oda se nézett. Halvány arcával mozdulatlanul tekintett maga elé.

Tom Wilkinson felhúzta a vállát.

— Mért ne? Megmondhatom, Nick. Holnap

ügyis tele lesznek vele a lapok. A Hazelton Herald oldalakat fog hozni róla.

Kis szünetet tartott, mintha a drámai hatást akarta volna fokozni, aztán egyszerű hangon mondta:

— Paul Chestert két órával ezelőtt agyonlőtték a Ward Streeti lakásán.

Nick kezében megállt a kefe.

— Paul Chestert? Lehetséges...?

— Ha mondom!

— Egyik legjobb vendégem volt...

Egy másodpercig szünetet tartott a munkában és lehajtott fejjel hallgatott. Ezzel gyászolta meg jó üzletfelét...

Aztán újra átadta magát az álmélkodásnak.

— Csodálatos! Szinte hihetetlen! Hiszen én tegnap még pucoltam a cipőjét.

— Én meg tegnap este poharaztam vele — mondta Tom Wilkinson — és ma mégis olyan halott, mint egy sírkő! Bizony, Nick fiam! Tíz éve gürcölök ebben a városban, tíz éve várok rá, hogy valami rendes, nagy ügy akadjon, ami előléptetést hoz és kiragad ebből a sárfészekből. Hát most majd megmutatjuk, Nick fiam. Most megmutatjuk, hogy mit tudunk. Leszek én még rendőrkapitány, de nem itt, hanem egy igazi nagy városban... Talán New-Yorkban is, ki tudja! Csak ezt sikerüljön megoldani...

— És sikerülni fog! — kiáltotta kis szünet után nagy lélegzettel, megtörölve az orrát — mert már nyomon vagyok...

Széles gesztust csinált, olyan hévvel, hogy a felöltője széle söpörte a másik széket. Talán a

lány szoknyájához is hozzáérhetett a kabátja, mert a lány elhúzódott, mintha csalán érintette volna. Már előbb is összerzezzent, mikor Nick kapitánynak üdvözölte Tom Wilkinsont, de nem feltűnően. Most azonban a detektív is észrevette ezt az elhúzódást...

Tom Wilkinson csak egyszerű detektív volt, de tudott gentleman is lenni. Észrevette, hogy önkéntelenül megérintette a lányt és tudta, hogy egy gentleman mit tesz olyankor, ha igazi úrihölgygel kerül össze.

— Sajnálom — emelte meg a kalapját — és bocsánatot kérek...

A lány valamit mormolt, de olyan halkán, hogy azt nem lehetett érteni. Ahogy azonban biccentett a fejével, látszott rajta, hogy elfogadta a bocsánatkérést, arca azonban hűvös maradt és a szeme olyan hideg, hogy az kizárt minden további beszélgetést.

Aztán lehajtott a fejét és lefelé nézett, a cipőjére, amit Nick még mindig fényesített. Ám most sokkal lassabban mozgott a kezében a kefe, inkább csak automatikusan, mert egész figyelmével a detektív szaván csüngött.

— Mit gondol, — kérdezte — ki ölte meg Paul Chestert?

A detektív nem felelt rögtön, pedig Nick lélegzetviSSzafojtva leste a választ. Ime, itt volt előtte egy detektívregény eleven valóságban...

— Hát a nevét és címét még nem tudjuk éppen — felelte Tom Wilkinson —, de egyetmást tudunk már. Például azt, hogy nő volt a gyilkos...

— Nő? — ámult el Nick.

— Igen — bólintott Wilkinson —, egy nő ölte meg.

— De hiszen Paul Chester nős volt — csodálkozott Nick ártatlanul —, mi dolga lett volna más nővel?

Wilkinson elmosolyodott ezen az ártatlan gondolkodáson.

— Pedig volt dolga más nővel. Nem is eggyel. Most derült ki róla, hogy milyen himpeller volt. Itten adta a tisztos, gazdag polgárembert, Chicagóban és New Yorkban pedig kalandjai voltak. Sokat járt Chicagóba és New Yorkba, de nemcsak azért, hogy a tőzsdei ügyeit intézze, hanem azért is, hogy szerelmi kalandokat találjon. Minden nőt magának akart. Ha nem ment pénzzel a dolog, ha úrilány volt az illető, akkor házassági ígérettel csábította el. Nem egyet szerencsétlenné tett. De az asszonyokat sem vetette meg. Jónéhány férjet felszarvazott. Tyű, micsoda kalandjai voltak! Egyszer például meglátogatott egy asszonyt, akinek váratlanul hazajött a férje. Az asszony az ágy alá bujtatta Pault és amikor a férj elaludt...

Tom Wilkinson hangosan, nevetve kezdte mesélni a Bocaccio-szerű kalandot, de hirtelen elhallgatott. Oldalt nézett és látta, hogy a mellette ülő hölgy arcán kelletlen kifejezés jelenik meg és a két szemöldöke kínosan, haragosan összehúzódik.

Tom Wilkinson tehát elharapta a szót. Belátta, hogy majdnem neveletlenségre ragadtatta magát. Igaza van a hölgynek mellette, ha összeráncolja

homlokát. Elvégre, úrilányok előtt mégsem lehet ilyesmiket beszélni...

— De hátha nem is nő ölte meg, hanem férfi? — okoskodott Nick —, hátha valamelyik becsapott férfi látta el a baját?

— Férfi? — mosolygott Wilkinson fölényesen. — Nő volt a gyilkos, az már bizonyos. Férfi nem visel ilyen cifra cipőfűzőt...

Azzal benyúlt a zsebébe és előhúzott valamit. Ahogy meglengette a levegőben, Nick csodálkozva látta, hogy valami cipőfűző. Még pedig kétségtelenül női cipőbe való. Furcsa, fekete-fehér selyemből szőtt, cifra női cipőfűzőnek volt a maradványa...

— Ezt találtuk a halott mellett a földön. A megölt ember keze mellett hevert, merev ujjja érintette, szinte rámutatott, mintha halála után akarna útbaigazítást adni, hogy hol keressük a gyilkost? Úgylátszik, ahogy a golyók érték, lero-gyott, de még volt annyi ereje, hogy görcsösen megragadja a nő lábát és ezt leszakította. A bűntett helyén mindig marad valami nyom, ami elárulja a bűnöst...

— Érdekes! — mélázott el Nick —, akkor most már csak a cipőfűző párját kell megtalálni és megvan a gyilkos! De hogy lehet azt megtalálni?

Tom Wilkinson rózsaszínű, jóindulatú arca egyszerre komor lett.

A szeme keskeny vonallá szűkült és keményen mondta:

— Meg kell találni. Meg fogom találni. És ha megtalálom, akkor az annyi, mintha máris kapi-

tány volnék és a nő máris villamos-székekben ülne...

A lány, aki eddig feszülten, mozdulatlanul ült, most megmozdult végre.

Előrehajolt a székekben és megszólalt.

Először jött ki a szó az ajkán, mióta Tom Wilkinson odatelepedett melléje. A hangja szenvedő volt; szinte könyörgően hangzott

— Kérem — mondta Nicknek —, nem lenne szíves befejezni?

— Igenis, kérem — felelte szolgálatkészen Nick —, mingyárt kész vagyok.

És buzgón Tom Wilkinson felé fordult, hogy neki is elégtételt szolgáltatson a várakozásért.

— Mingyárt az ön cipője következik, kapitány úr.

— Nem fontos — felelte a detektív, — nem azért jöttem...

— Nem akarja a cipőjét pucoltatni? — ámult el Nick csalódottan.

— Most nem... — mondta Wilkinson keményen.

— De hiszen — csodálkozott el Nick — eddig minden nap kipucoltatta...

— Most nem érek rá! Más dolgom van — mondta Wilkinson határozottan és felállt.

— Csak azért mondtam el mindezt, Nick fiam, hogy figyelmeztesselek. Tartsd nyitva a szemedet. Nagyon könnyen lehetséges, hogy ennek a cipőfűzőnek a párja idekerül hozzád. Nem mondok többet, de remélem, hogy ügyes fiú vagy és tudni fogod, hogy mit kell csinálnod. Én most kimegyek a Fő-utcára és ha a saját nagy-

nénémet látom meg ilyen elszakaadt cipőfűzővel, az is rögtön a börtönbe kerül...

Mégegyszer megmutatta a cipőfűzőt Nicknek, aztán betette a zsebébe.

— Megértetted, Nick fiam?

Nick bólintott, aztán visszafordult a lány cipőjéhez, melyen az utolsó fényezési simításokat végezte egy bársonydarabbal.

Önkéntelenül is az egyszerű, fekete cipőfűzőre tévedt a tekintete.

— Well, ez nem olyan — jegyezte meg, majd hozzátette kedélyeskedve, — magát nem lehetne gyanúsítani, Miss...

Ez tréfának volt szánva, de nagyon ügyetlenül hangzott. A lány nem is nevetett rajta; el sem mosolyodott. Csak ült halvány arccal, megrehbenő tekintettel és kék szeme, a hosszú szempil-lák árnyékában, lefelé fordult, a cipőjére meredt komolyan.

A detektív menni készült, de most visszafordult.

— Ja igaz, Nick, valamit még elfelejtettem mondani. Ötszáz dollár jutalom van kitűzve annak a számára, aki nyomra vezet.

— Ötszáz dollár! — fűttengett lelkesedve Nick, — az már valami!

— Az ám! — biztatta Wilkinson, — és ha kis szerencséd van, könnyen megkeresheted... Hát úgy tartsd nyitva a szemed!

— Résen leszek, kapitány úr.

— Jól van, Nick fiam! Good bye!

Tom Wilkinson azzal a kalapjához emelte mutatóujját és kiment az állomásról.

Nick utánanézett, amíg csak a detektív hatalmas alakja el nem tűnt a Fő-utca irányában.

— Tyű! — mondta aztán ábrándozva, — öt-száz dollár! Éppen jól jönne. Megcsinálhatnám a cipőpucoló üzletet New Yorkban... Tessék, kész van...

Ez az utolsó mondat a lánynak szólt, akinek cipői most már ragyogtak a tisztaságtól.

A lány felállt.

— Mit fizetek? — kérdezte halkán.

Nick szó nélkül egy táblára mutatott, amin az állt, hogy a cipőpucolás ára tíz cent...

A lány kotorászott a táskájában, habozott egy pillanatig, aztán elővett egy féldollárost és kissé zavartan mondta:

— Tartsa meg, ami visszajár...

Nicket valósággal elkábította a váratlan nagyságú borraaló. Hiszen ez fejedelmi! Ezért érdemes volt olyan gonddal tisztítani a kis cipőket...

De ugyanakkor valami lelkiismeretfurdalást is érzett. Nem érdemli meg! Talán a lány csak azért adta, mert nem ismeri a pénz értékét. Nem szabadna ezt a gyengeségét kihasználni... Nem szabadna elfogadni az egész féldollárt! Ötszörös árat! Hogy jön ő ahhoz...?

A lány úgylátszik észrevette Nick arcán, hogy mire gondol. És mikor Nick benyult az aprópénzek közé, hogy mégis visszaadjon, eltolta a kezét szelíd mozdulattal.

— Csak tartsa meg...

— Az egészet?

— Igen — mondta különös hangon, — azért adom, hogy hamarabb összegyűljön az a pénz...

az ötszáz dollár... és meg tudja csinálni az üzletet!

Nick szinte szégyenlősen hebegte:

— Köszönöm, Miss...

És kissé restelkedve tette hozzá:

— Ne gondolja, hogy pénzéhes vagyok. Csak a családom miatt szeretném, ha jobban menne nekem...

A lány megigazította a ruháját, gyorsan lesimította kissé összegyűrődött szoknyáját és ideges mozdulatot tett, mintha el akarna sietni, de az utolsó szóra mégis önkéntelenül megállt.

— A családja miatt? Magának felesége van? Ilyen fiatalon?...

— Dehogy is! Az anyámat tartom el.

— Az anyját... — révedezett el a lány, mintha egy pillanatra elfeledkezett volna mindenről, ami körülötte volt; az állomásról, a vonatról, a csöngetésről, ami megszólalt, jelezve, hogy a vonat nemsokára berobog és csak egy bizonyos, idős asszonyt látna maga előtt: a saját édesanyját...

— Én már nem tarthatom el anyámat — mondta halkan —, mert meghalt!... Félévvel ezelőtt.

A szájaszéle megremegett és szinte suttogva tette hozzá, mintha önmagának ismételné, ki tudja hányadszor:

— Bánatában halt meg...

— Bánatában? — csodálkozott Nick részvétellel.

— Igen. Engem sajnált... — mondta a lány egyszerűen.

De nem magyarázta tovább.

Mintha feleszmélt volna valamire, kurtán biccentett a fejével és hirtelen elsietett a vágányok felé...

Újra csöngetés hallatszott, majd a gőzös lihegése, ahogy berobogott az állomásra, hogy nemsokára tovább rohanjon...

Nick körülnézett, hogy nem jön-e valaki cipőt tisztíttatni. De nem volt senki a közelben. Ott hagyta hát az emelvényét és az utca felé somfordált.

A nők lábát nézte...

— Jó lenne meglátni azt a cifra, elszakadt cipőfűzőt valamelyiken — gondolta.

Bizony, jó lenne megkapni azt az ötszáz dollárt! Hogy ne kelljen még évekig dolgozni, küzködni, nélkülözni érte...

Ezalatt pedig kigördült a newyorki vonat az állomásról.

Most már sebesebben robogott a távoli síneken. Az egyik ablaknál egy zöldruhás, szomorú, fiatal lány állt és halvány arcát gyötrődve támasztotta a hideg üveghez...

— Halló! Mi lesz? Nincs itt senki?

Egy keménykalapos, szemüveges ember állt a cipőtisztító-emelvényénél és idegesen kiabált.

Nick megfordult a kiabálásra és rohant vissza a helyére.

— Bocsánat, Mr. Smith. Már itt vagyok, ragyogok. És nemsokára ragyogni fog az ön cipője is. Tessék csak felülni...

Ismerte a vendégét s tudta, hogy ideges ember, aki öt percnél tovább nem tartja ki a székben. Öt perc alatt fényleni kell annak a cipőnek...!

De más oka is volt Nicknek, hogy siessen a munkával. Újabb vendég érkezett és letelepedett a másik székbe.

— Kérem, azonnal — szólt hozzá Nick, — csak pár pillanat és kész vagyok...

Ugyanakkor egy másik vendég is feltűnt az emelvény előtt.

Nick igyekezett azt is megnyugtatni.

— Ne tessék elmenni, nem kell soká várni. Rögtön jön a társam s akkor azonnal önre kerül a sor. Charley lőncsölni ment, de már itt kellene lennie. Minden pillanatban itt lehet... Nem tudom, miért marad el olyan soká?

Charley azonban késett, úgy, hogy Nick maga pucolta ki mind a három vendég cipőjét. Ekkor már két újabb vendég várakozott rá, hogy kipucolják a cipőjüket.

— De kényelmesen eszel! — támadt rá Nick a barátjára, mikor Charley végre megérkezett, — mit csavarogsz olyan soká!

— Nekem is jogom van enni — felelte Charley.

Még valamit akart mondani, bizonyára valami gorombaságot, de elharapta, mert nem akart a vendégek előtt veszekedni a társával. Szó nélkül elkezdte hát pucolni a másik székben várakozó vendég cipőjét, csak közben vetett Nick felé olyan pillantást, ami felért a legválogatottabb gorombasággal.

Nick még sértőbb pillantással felelt és így dolgoztak szótlánul, némán veszekedve. A munka pedig nem szűnt jóformán egy pillanatra sem. Talán az volt a hirtelen keletkezett forgalomnak az oka, hogy a reggeli órákban esett az eső s így a délutáni vonatokra igyekvő embereknek mind piszkos volt a cipőjük.

Közben Nicknek eszébe jutott, amire Tom Wilkinson figyelmeztette. Valahányszor egy nő jött pucoltatni a cipőjét, Nicknek nagyot dobant valami a mellében.

— Talán ez az!

De aztán csalódottan látta, hogy az illető hölgynek egyszerű, fekete, vagy barna cipőfűzője van.

Nick közben oldalt is nézett, minden nő cipőjét megfigyelte, aki a várócsarnokon végighaladt. De egy sem viselt fekete-fehér selyemből szőtt cipőfűzőt, még kevésbé látott olyan hölgyet, aki szakadt cipőfűzővel járt volna...

Ez némileg elkésérítette és idegessé tette. Eszébe jutott egy pillanatig az is, hogy szólni kellene Charleynek, közölni kellene vele, amit Tom Wilkinsontól hallott, de aztán elhessegette magától ezt a gondolatot.

Eh, piszok alak ez a Charley! Így törődik az üzlettel, elmarad majdnem egy félórával tovább! Mikor itt a munka várja...!

De nemcsak azért nem szólt Charleynek, mert pillanatnyilag harag támadt közöttük. Arra gondolt, hogy neki magának nagyobb szüksége van az ötszáz dollárra, mint Charleynek, aki szerencsejobb fiú, mint ő: árva és nincs családja, tehát

független és nincsenek kötelezettségei! Milyen szerencsés némely ember, hogy árvának születik! Ha szól Charleynak, akkor meg kell osztani vele az ötszáz dollárt! Akkor neki csak kétszázötven dollár marad, amiből nem lehet üzletet csinálni New Yorkban!

Mi haszna is lenne Charleynak szólni? Ha feltűnik a nő, akkor ő is meglátja, nincs szüksége segítségre...

De már csak azért sem szólhatott Nick, mert folyton újabb és újabb vendégek érkeztek, a munka nem állt meg öt óráig és nem volt idő beszélgetésre.

Ekkor már csillapodni kezdett Nick lelkében a bosszúság a barátja iránt. Lelkiismeretfurdalást érzett.

— Mégis szólni kellene Charleynak — gondolta magában, — elvégre mégis csak a társam. Ha meg is kell vele osztolni az ötszáz dolláron! Legfeljebb közösen csináljuk majd a newyorki üzletet...

El is szégyelte magát az előbbi gondolatokért és elhatározta, hogy amint a székben ülő vendég elmegy és egyedül maradnak, elmeséli a dolgot Charleynak...

De közben új vendég érkezett s Nicknek megint nem volt alkalma szólni. Hat és hét óra között végre kis szünet támadt a munkában.

— Hát ez jó kis forgalom volt, — jegyezte meg Nick letörölve egy tiszta kendővel az izzadságot az arcáról.

— Hál' Istennek — felelte Charley, — emelkedik az üzlet...

A beszélgetés mindkét részről azt a célt szolgálta, hogy megteremtse az alapot a társak közt a kibékülésre.

Nick már azon a ponton volt, hogy elmesélje Tom Wilkinson látogatását, mikor Charley szólalt meg és azt kérdezte:

— Mondd csak, Nick, fizetett az a zöldruhas lány délben a cipőfűzőért?

Nick csodálkozva ráncolta össze a homlokát.

— Miféle cipőfűzőért? Én nem adtam neki...

— De én igen! El volt szakadva a selyem cipőfűzője, olyant kért, de csak egyszerű, fekete, tíz centes fűzőt adhattam neki! Látod, Nick, selyemfűzőket is tarthatnánk. Egészen cifrákat, például fekete-fehér selyemből szőve, amilyent az a lány viselt... Mi az, Nick? Miért sápadtál el? Nem fizetett a lány a fűzőért?

— De igen! Fizetett!... Ötven centet adott...
— hörögte Nick, — oh, én szerencsétlen!

— Nick! Nick! Mi bajod?

— Eldobtam öszáz dollárt!

— Megbolondultál? Térj magadhoz...

Megrázta Nicket, akinek egy szavát sem lehetett érteni. Csak beszélt össze-vissza. Végre mégis lehiggadt annyira, hogy töredeazve eldadogott egyet-mást, amiből Charley kihámozta a történeteket.

— A kutyafáját! Hát miért nem szóltál rögtön, amikor visszaérkeztem?

Nick hűnbánóan nézett maga elé egy pillanatra, de aztán dacosan kapta fel a fejét.

— Nem mesélhettem el az egész dolgot munkaközben! A vendégek előtt! De miért nem szóltál

te rögtön, mikor visszajöttél, hogy cipőfűzőt adtál a lánynak?

— Nem akartalak zavarni munkaközben.

— Annyit meg lehetett volna mondani munkaközben is. De elfelejtetted! Mert nem az üzleten jár az eszed. Csak a zabáláson, meg a szórakozáson...

Újra kitört köztük a veszekedés.

Charley már éppen azon a ponton volt, hogy megüsse Nicket, amikor egy hatalmas, vörös kéz ragadta meg a nyakát, egy második, ugyanakkora mancs pedig karjára fonódott, mint a vasbilincs és széthúzta őket.

Tom Wilkinson állt közöttük.

— Na, mi az? Mit veszekedtek?

— Itt volt az a nő... — dadogta Nick, — az a zöldruhás lány volt, aki ott ült maga mellett, Charley cserélte ki a cipőfűzőjét feketére!

— Hol az elszakadt cipőfűző? — kérdezte összeszorított szájjal Tom Wilkinson. Az oldalt álló szemeteskosárhoz lépett...

— Nincs ott, ne keresse — mondta búsan Charley, — a lány nem engedte eldobni... betette a táskájába... Rögtön feltűnt, de nem értettem. Ha azonban Nick elmondta volna, amit magától hallott, mindjárt, amikor visszajöttem, még lehetett volna telegrafálni, lekapcsolni a lányt a vonaton... De már késő! Nekem azt hazudta, hogy Bostonba megy, de a newyorki vonatra szállt. A vonat 5 óra 20-kor érkezett New-Yorkba, ki tudja, hol van azóta?! Nick az oka, hogy kiszaladt a kezünk közül... és vele együtt ötszáz dollár...

Tom Wilkinsonnak megvillant a szeme.

— És vele együtt az én kapitányi kinevezésem! — csillogott a gondolat haragos tekintetében.

Fölemelte rettentő nagy kezét és az óriási tenyér súlyos lendülettel lecsapott Nick arcára. Nagyot, fájdalmasat csattant...

Nick megtántorodott az irtózatos pofontól. De aztán visszanyerte egyensúlyát, kezét lassan végighúzta égő arcán és halkán mondta:

— Igaza van... megérdemeltem!...

Tom Wilkinson csak nézte és lecsendesedett.

— Sajnálom, Nick...

— Talán el lehet így is fogni még...? — rebegte Nick, — táviratozni lehetne New Yorkba...

— Nem tudjuk sem a nevét, sem a címét és nincs fényképünk se róla. Paul Chester lakásán semmit sem találtunk. Mit táviratozzunk?

— A személyleírását...

— Hogy szőke és szép? Tudod, Nick, hány szép szőke lány van New Yorkban? Néhány százezer. És holnapra az a lány már barna lehet!

— Zöld ruhát viselt... — nyögte Nick.

— Zöldruhás lány is van legalább százezer New Yorkban. De valószínű, hogy ez nincs közte, mert azóta már más ruhát vett fel... Lesz annyi esze, hogy a zöld ruhát nem viseli egyideig!

— Pedig mégis meg kell találni! — kiáltott fel Nick, — valahogy meg kell találni New Yorkban! Odamegyek, megkeresem! Az én hibám, hogy megmenekült, nekem kell megtalálni! Megyek utána New Yorkba...

— Hamarább fogsz megtalálni egy szénakazalban egy gombostűt — mondta Tom Wilkinson szeliden, — most már ne bolondozz, Nick. Azzal nem teszed jóvá a hibád, hogy a tetejébe még bolondságot is csinálsz...

De Nick most már a fejébe vette, hogy jóvá teszi a hibáját. Szégyelte magát, meg aztán remélte, hogy talán az ötszáz dollárt is sikerül megszerezni. És még valami vonzotta, amiről maga sem tudott, amit nem ismert volna be, ha a szemébe mondják. Volt valami a zöldruhás, halványarcú lányban, ami úgy hatott rá, ahogy eddig nő soha. Már délután is többször eszébe jutott, gondolt rá, feltűnt előtte selymes, szőke haja, bánatos szeme, hallotta lágy, bűgő hangját — amit a vonat elvitt tőle örökre. De nem, meg kell találnia, újra fogja látni...!

Mondom, Nick nem ismerte volna be, mert maga sem tudta, hogy nemcsak az 500 dollár elnyerésének gondolata vonzza New Yorkba. Egyelőre sok más gondja volt, amelyek visszatartották, hogy a legközelebbi — az esti vonattal utazzék. Segédet kellett felvenni, aki helyette dolgozzék. Egy fiatalabb fiúra gondolt, aki egyszer — betegsége alatt — már helyettesítette. Ezt felvinné kisebb fizetéssel, úgy, hogy a részéből fizetnék és a maradékot az anyja kapná... Így a családról is gondoskodva volna úgyahogy...

Az anyja megpróbálta lebeszélni szándékáról, de Nicket nem lehetett többé visszatartani.

És másnap, egy óra harminckor megint kirobogott a vonat a hazeltoni állomásról New York felé...

Az egyik ablaknál egy barnahajú, égő pillantású fiatalember állt és halvány arcát elgondolkozva támasztotta a hideg üveghez...

Nick megérkezett New Yorkba és csodálkozva nézett szét a Grand Central állomás óriási termében.

Ilyet még életében nem látott.

A mennyezet kék volt, néhány nagyon halvány fehér felhővel, amilyenek meleg nyári napon úsznak csipkésen az égbolton. Csillagokat is festett a művész élethíven, nagyon halványan a mennyezetre, ahogy az alkonyatban kiragyognak. És ezek a csillagok fénylettek, hála az amerikai villanytechnikának, akárcsak az igaziak — nappal is dicsőítve a természet csodálatos szépségét a Grand Central óriási termében...

A padlót márvány borította, olyan sikos márvány, hogy szinte félő volt járni rajta. A nagy csarnok egyik oldalát a jegypénztárak hosszú sora foglalta el, melyek elé a hivalkodó pompa rézkorlátokat állított. De sehol sem lehetett érezni azt a jellegzetes vonatszagot, amely az utazás képzetét rémegteti meg az idegekben s úgy hozzátartozik a hangulatos utazáshoz, mint a virágillat az esküvőhöz.

Nem lehetett látni csomagokkal küzdő embereket, batyúkat, kosarakat, de még bőröndöket sem. Jól öltözött férfiak és nők csomag nélkül járkáltak a nagy csarnok márványpadlóján.

Nem lehetett hallani a kikiáltó portás harsány,

hangját sem, ahogy lekóttázhatatlan melódiával bejelenti a vonatokat...

Mindennek az volt az oka, hogy az egész pályaudvar tulajdonképpen a föld alatt volt. A város határától gőzmozdonyok helyett villanymotorosok húzták be a kocsisorokat a föld alatt New-York szívébe. A villany ölte meg a romantikus füstöt...

És nem volt harsány bejelentés, izgalom, peronjegy sem, mert a gigantikus márványterem hátsó oldalán villanyfénnel számozott, aranyos cirádájú ajtók sorakoztak, melyek mindegyike eltéveszthetetlenül egy-egy vonathoz vezetett a föld alá.

A csomagokat pedig a hordárok szintén más folyosókon vitték a csomag-kocsikhoz, amelyek ingyen, ráfizetés nélkül szállították az utasok podgyászait. Ezért nem volt sem füst, sem kiabálás, sem csomagokkal való cipekedés a Grand Central pályaudvaron, hanem fegyelmezett rend, mintha egy óriási múzeumban sétálna az ember...

Nick elbámészkodott volna napestig, ha nem fűtötte volna, nem izgatta volna cselekvésre az a cél, amiért idejött New Yorkba.

Töprengett néhány pillanatig, hogy is kezdjen hát hozzá? Végre odament az egyik őrhöz.

— Kérem szépen, nem látott tegnap a Hazel-tonból érkező vonattal egy szöke, zöldruhás lányt jönni?

A megszólított mosolygott. Rögtön látta, hogy Nick frissen érkezett vidéki s jóindulatú felsőbb-séggel mondta:

— Kedves fiam, itt naponta százezer ember

jön és megy. Hogy az ördögbe képzele, hogy emlékeznék mindegyikre?...

Nick bocsánatot kért és elsompolygott. De nem akarta annyiban hagyni a dolgot. Gondolkozni kezdett. A lány tegnap érkezett ugyancsak a déli vonattal, mint ő. Tehát ugyanazon az ajtón kellett, hogy kijöjjön.

Visszament hát az ajtóhoz, melyen keresztül a föld alól feljött és megszólította az aranysapkás portást.

— Kérem szépen, ön állt itt tegnap is?

— Igen.

— Nem látott a hazeltoni vonattal egy szőke, zöldruhás lányt érkezni?

A portás mosolygott.

— Nézze, fiatalember, én itt ennél a kijáratnál naponta huszonkét vonat utasait ellenőrzöm. Persze, elsősorban csak a jegyet nézem és nem azt, hogy a hölgyeknek milyen a hajuk, vagy milyen ruhában utaznak? Ha láttam volna is a zöldruhás hölgyet, akit keres, akkor sem emlékeznék rá.

Nick lecsüggesztett fejjel somfordált tovább. Csakugyan reménytelennek látszik, hogy valami nyomot találjon. Igaza volt Tom Wilkinsonnak...

De még mindig nem adta fel a küzdelmet. Arra gondolt, hogy a lány talán taxin hagyta el az állomást. Akkor annak a taxisoffőrnek, aki vitte, emlékezni kell rá.

Persze, megtörténhetett, hogy a lány subwayra szállt, vagy az utcán fogott el egy éppen arra haladó üres taxit és nem a Grand Central körül

állomásozó taxik egyikébe ült, de azért mégis meg kell próbálni a kérdezősködést.

A taxisoffőrök már barátságosabban fogadták Nicket, mint a portások. Úgy látszik, mind azt remélték, hogy Nick végre is beszáll a kocsijukba. De mikor megtudták, hogy miről van szó, csak rázták a fejüket. Bizony, nem emlékeznek, hogy ilyesforma lányt vittek volna...

Nick megpróbált végre erélyes lenni.

— Nézze, kérem — mondta szigorúan, — bűnügyről van szó...

De ez se használt.

Már több mint száz soffőrrel beszélt Nick, mikor az egyik megszólított soffőr végre azt mondta:

— Igen, úgy emlékszem, hogy tegnap délben volt egy ilyen utasom...

Nicknek úgy elkezdtet harangozni a szíve, mintha ki akarna ugrani. Az izgalomtól elesukló hangon kérdezte:

— És hová vitte? Tudja a címet?

— Nem. A hölgy megállított a Times Square-on és kiszállt...

— Nem látta, hogy hová ment?

— Ugyan kérem, maga, úgy látszik, vidéki. Lehet látni a Times Square-on, hogy valaki hová megy? Az utas kiszáll és a következő másodpercben eltűnik a tömegben. Ha csakugyan bűnügyről van szó, mint mondja, akkor az a hölgy valószínűleg épp ezért szállt ki a Times Square-on, hogy eltűnjék...

Nick búsan lehorgasztotta a fejét.

Tehát hiába, minden hiába. Mehet keresni a

lányt a Times Square-re — millió és millió ember közé!

De mindegy! Ha egyszer belekezdett valamibe, nem hagyja abba! Ha napokig, ha hetekig, ha hónapokig tart, akkor is itt marad, nem mehet addig vissza Hazeltonba, amíg azt a lányt meg nem találta...!

És elindult a Times Square felé...

Ekkor már esteledett és mire a New York-Times karsú felhőkarcolójához ért, ragyogtak a transzparenszek, táncoltak a fényreklámok, színes tűzijátékként csillogtak a váltakozó színű neon-fények.

Néha odasodródott egy járdaszigetre, ahol meg kellett állnia, mert a jelzőlámpa pirosat mutatott s körülötte jobb- és baloldalt úgy rohant az autók áradata, mint két ellentétes irányban hömpölygő árvíz, mely menthetetlenül elsodorná azt, aki esztelenül belévetné magát...

Nyolc óra körül járt az idő, a színházak és mozik órája volt ez, amikor a limousine-ok csupa szórakozni vágyó embert szállítottak, szmokin-gos urakat és estélyi ruhás hölgyeket.

Nick benézett az autókba is, de a zöldruhás lányt nem látta sehol. Végül is elfáradt, éhes lett s úgy érezte, hogy menten összeroskad, ha nem szünteti be ezt az oktalan és reménytelen hajszát...

Tovább ment a Times Square-ről a West oldalon lévő utcák felé, evett valamit egy löncs-roomban, majd a 9-ik Avenue felé, az egyik mel-lékutcában egy olcsó szállásra bukkant, ahol ötven centért kapott egy kis szobát éjszakára...

Egyideig álmatlanul forgolódott a keskeny ágyon.

— Nem — határozta el ismét magában, — nem mehet vissza eredménytelenül Hazeltonba. Nem tudná elviselni Tom Wilkinson szemrehányó tekintetét. Wilkinson jó ember és megbocsát neki, de azért mégis örökké fogja érezni, hogy elrontotta az életét. Ki tudja, mikor lesz megint ilyen alkalom. Most kapitány lehetett volna belőle... Nem mehet vissza Hazeltonba.

Azt hitte, hogy egész éjjel nem fog aludni, de fiatal természete győzött; egyszerre csak elnyomta a fáradtság és lecsukódtak a szemei...

★

Másnap megint kiment a Times Square-ra.

A hatalmas tér, amelybe számos utca torkolt, a nappal szürkeségében egészen más képet mutatott. A forgalma nem volt kisebb, mint este, csak más színe volt. Autók, autóbuszok, villanyosok torlódtak össze az óriási háromszögben; megafonok ordítottak, zaj, kiabálás, szüntelen moraj töltötte be a levegőt...

Nick csavargott néhány óráig, kereste a zöldruhás lányt, de nem látta sehol. És közben újra megéhezett...

Evett valamit, aztán megszámolta a pénzét és ijedten látta, hogy veszedelmesen kezd fogyni. Ma még kifutja belőle, talán holnap is, de holnaputánra már nem marad semmi.

Ha itt akar maradni New-Yorkban, valami

munka után kell néznie. Eh, hiszen neki van foglalkozása! Képzett cipőtisztító...

Szerencsére magával hozott néhány szerszámot. Ládája ugyan nincs, de azt könnyű szerezni. Még van néhány dollárja, abból könnyen kiegészítheti a felszerelést...

Délután már meg is volt a teljes felszerelése és megállt vele az egyik sarkon. De mielőtt az első tíz centet megkereshette volna, elzavarták. Nem a rendőr zavarta el, hanem egy másik cipőtisztító, aki a szomszéd sarkon állt s akinek Nick konkurrenciát csinált volna.

Kiderült, hogy a cipőpucolók ezen a környéken szervezetben vannak és idegent nem tűrnek meg maguk között.

Nick elbúsultan, meggyötörten vándorolt egy ideig, majd esni kezdett az eső, mire egy üzlet ernyője alá húzódott.

Benézett az üzletbe. Egy borbélyüzlet volt. Bent egy vendég ült kényelmesen a székben, amelyet éppúgy hátra lehetett hajlítani, mint a fogorvosi széket. Bizony, a hazeltoni borbélyüzletekben nem lehetett ilyen kényelmet találni! Ott nem fektették hátra a vendéget, hogy ha kedve telik benne, esetleg alhasson is, amíg borotválják az arcát. Hiába, New-Yorkban modernbbek a borbélyok, mindenfélét kitalálnak, hogy a vendégeket odacsalogassák...!

Nicknek eszébe jutott, hogy tegnap egy borbélyüzletben még azt is látta, hogy a vendégnek borotválás közben kipucolták a cipőjét. Mialatt a segéd borotválta, egy néger térdelt a vendég elé, megragadta a lábát, amely lelógott a szék

egyik oldalán és kifényesítette a cipőjét. A másik cipőt — a szék másik oldalán — egy másik néger fényesítette.

A két fekete között pedig a fehér borbélysegéd borotválta a vendég arcát.

Ez aztán a kényelem!

Ebben a borbélyüzletben azonban, ahová most benézett, nem dolgozott egy néger sem.

— Pedig milyen kényelmesen fekszik a vendég a székben — gondolta Nick — és milyen alkalmasan mereszti előre a lábát! Talán megengedné, hogy kipucoljam a cipőjét...!

Bement az üzletbe. Szétnézett, meglátta a kasszában ülő tulajdonost és odament hozzá. Nem kellett sokat beszélnie, mert a borbély látta nála a szerszámos ládát és már sejtette, hogy miről van szó.

— Kérem — kezdte Nick szerényen, — pucolhatnék itt cipőt...?

A tulajdonos tiltólag rázta meg a fejét. Már éppen szigorúan azt akarta mondani, hogy nem kell, mikor a székben ülő vendég oldalt nézett, megpillantotta Nicket a szerszámokkal és intett neki:

— Jöjjön ide...

Nick boldogan térdelt le a szék mellé és megragadta a vendég lelógó lábát. Ráhelyezte a ládájára és lelkesen kefélni kezdte a cipőjét...

Később még azt is megjegyezte a vendég:

— Jó, hogy jött ez a fiú! Sietek és máskülönben nem lett volna időm cipőt pucoltatni...

Ez a megjegyzés eldöntötte Nick sorsát. A tulajdonos belátta, hogy haladni kell a korrallal és

hogy az üzlete érdekeit szolgálja, ha több kényelmet nyújt a vendégeinek.

Megengedte hát Nicknek, hogy ott maradjon. Nick még aznap tizennégy más vendégnek pulcolta ki a cipőjét s közel két dollárt keresett. Akadt olyan vendég is, aki többet adott tíz centnél.

A borbély szótalan lett, kissé furesán nézett Nickre és látszott rajta, hogy valami nyomja a begyét.

Harmadnap este végre kirukkolt vele.

— Nézd — mondta Nicknek, — itt maradhatsz és kapsz fizetést is. Adok neked tizenöt dollárt egy hétre. De ami a cipőpucolásból befolyik, az a boltté...

— Azt már nem — felelte Nick, — hiszen akkor kevesebbet keresnék. Én a magam szakálára akarok dolgozni. Hazeltonban is önálló voltam...

— Akkor fizess valamit az engedélyért. Nekem itt házbért kell fizetni...

— Rendben van — felelte Nick, — hozzájárulok a házbérhez heti három dollárral.

— Heti öt dollárral — követelte a borbély.

Végre megegyeztek.

Nick a hét végén megállapította, hogy nem járt rosszul. A heti bevétele felment huszonhat dollárra, amiből neki az öt dollár bér lefizetése után is maradt huszonegy. Arra számított, hogy a hűvösebb idők beálltával, mikor fellendül az üzlet, fog keresni harmincat is.

A vendégek megszokták, megszerették s néhány hét múlva nem is győzte egyedül a mun-

kát. A második hónapban már kisegítőfiút vett maga mellé. Most már ő is főnök lett...

Aznap este leült és leveleket írt haza.

Tom Wilkinsonnak azt írta, hogy egyelőre nem találta meg a zöldruhás lányt, de folytatja a kutatást.

Az anyjának pedig azt írta, hogy ne aggódjék érte, mert New-Yorkban is megállja a helyét. Egyszer majd üzletet fog nyitni.

Egyelőre csak egy üzlet felét bérelte ki, de már az is valami...

★

Egy napon Nick a postára ment, hogy ajánlott levelet adjon fel s útközben egy színház előtt haladt el.

A színház bejárata előtt fényképek voltak, mely a bent látható szépségeket ábrázolták.

Nick önkéntelenül megállt. És ahogy az egyik képre pillantott, hirtelen úgy érezte, mintha a szíve helyén felrobbant volna valami. A vér lüktetve kezdett kalapálni a fejében és egész testén forróság bizsergett végig, mintha villanyütés érte volna...

A képek közt meglátta a zöldruhás lány arcát. Egy óriásira nagyított csoportképen fedezte fel, amely a kórus szépségeit mutatta be. Először a szemét ismerte fel, a hosszúpillájú, édes-bús tekintetét, aztán az arcvonásait...

Nick első gondolata az volt, hogy felad egy táviratot Tom Wilkinsonnak.

De aztán úgy határozott, hogy nem szabad elcsietnie a dolgot: másodszor nem engedheti meg

magának azt a luxust, hogy valami hibát köves-
sen el. Meg kell győződnie, hogy a lány valóban
ott játszik-e a színházban? Látnia kell a valóság-
ban is! Meg fogja nézni este az előadást. Aztán
utána megy, követni fogja s kikutatja, hogy hol
lakik.

Abban biztos volt, hogy másodszor nem fog
kisíklani a kezei közül...

A nevét most már tudta, mert ott látta a fény-
kép alatt:

— Pearl Glennon.

Tehát Pearlnek hívják...

Egész nap ez a név járt a fejében. Pearl,
Pearl...

A cipőket szórakozottan pucolta aznap. A jegy
már ott volt a zsebében és alig várta, hogy az
este elkövetkezzék. Akkor gyorsan abbahagyta a
munkát, hazament, más ruhába öltözött és este
elment a színházba.

Elkáprázott, mikor végre meglátta a lányt a
színpadon. Nemcsak azért, mert a kétségbevon-
hatatlan valóság, hogy megtalálta a lányt ötszáz
dollárt jelentett a számára, hanem főleg azért,
mert Pearl megvesztegetően szépnek tűnt fel
előtte a színpadon. A csillogó ruha és a hatásos
világítás még jobban kihozta hajának, szemé-
nek, karcsú természetének, minden mozdulatának
varázsos báját...

— A villanyszékbe fogják tenni — hasított
bele ugyanekkor Nick lelkébe a gondolat, — be
kár érte...!

De elhessegette magától a szánalom érzését,
amely szorongatni kezdte belülről a szívét.

— Eh, mi közöm hozzá! Nem én csináltam a törvényeket.

És különben is, aki ölt, annak bűnhődni kell...

Égő szemmel nézte Pearl-t, aki azonban nem soká tartózkodott a színpadon. Megjelent pár-szor, táncolt a többi lánnyal különböző ruhák-ban, aztán vége volt az előadásnak.

Ami Pearlen kívül volt a darabban, azt Nick alig figyelte.

Előadás után a színpadi kiskapunál leselkedett a homályba húzódva. Attól félt, hogy Pearl autóba fog ülni és elrobog előtte, úgy, hogy nem fogja tudni követni. Pedig meg kell tudnia a címét...

Aztán meg az a gondolat aggasztotta Nick-et, hogy a kiskapunál várakozó férfiak valamelyike Pearltre vár és együtt fognak távozni. Azt már nem tudta magának megmagyarázni Nick, hogy ez a gondolat miért töltötte el olyan szorongás-sal...?

De Pearl szerencsére nem állt szóba senkivel, mikor végre kijött, hanem egyedül és gyalog indult hazafelé. Nick kényelmesen követhette. Felszállt egy autóbuszra, aztán leszállt a West oldalon a 70-ik utcánál. Nick követte Pearl-t egész a házig.

Szegényes külsejű, szürke ház volt, tömeglaká-sokkal és vaslétrás tűzlépcsőkkel, amelyeket azért kellett elől és hátul a házra felszerelni, mert nem volt udvara...

Nick megnézte a házsza-mot, felírta a címet, aztán hazament és megfogalmazta sürgönyt Tom Wilkinsonnak:

Megtaláltam zöldruhás leányt.
Neve Pearl Glennon, 321 West 70
Streeten lakik. Letartóztatásig
szem előtt tartom.

Jöjjön azonnal

Nick

Még aznap este fel akarta adni a táviratot, de aztán meggondolta. Tom Wilkinson képes azonnal felutazni és még éjjel letartóztatni a lányt. Arra pedig semmi szükség. Hadd aludja át nyugodtan legalább ezt az éjszakát. Az utolsó éjszakáját...

Másnap reggel azonban Nick arra ébredt, hogy nincs többé semmi ok, amivel elhalaszthatná a távirat feladását.

Elment és feladta.

Aztán az üzletet a kisegítőfiúra bízta, hazament, felöltözött legjobb ruhájába, úgy, hogy senki sem nézte volna cipőtisztítónak. Akár college boy-nak, főiskolai hallgatónak is beillett volna. Dús barna haját is megfésülte s egész csinos fiú lett, mire kilépett az utcára.

Elment a West 70-ik utcába és egy másik kapu alá húzódva leste annak a háznak a bejáratát, ahol Pearl Glennon lakott.

— Szem előtt kell tartanom addig is, míg Wilkinson megérkezik — morogta magában, — nem engedhetem, hogy mégegyszer kicsússzék a kezem közül...

De lehet, hogy nem is ezért állt ott. Lehet, hogy csak látni akarta a lányt. Ki tudja, mikor látja megint, ha letartóztatják...

Eszébe jutott az ötszáz dollár is, amit kapni fog azért, mert Pearl Glennont a törvény kezére juttatta. De tudja az Ég, ennek már alig örült... Talán azért, mert most már biztos volt, hogy megkapja...

Tíz óra felé végre megjelent Pearl. Kilépett a kapun az utcára, de — nem egyedül. Egy kis fiút vezetett gyöngéden. A gyerek alig lehetett több hétévesnél és sántítva vonszolta a lábát, ami yassinben volt.

Olyan lassan mentek, hogy igazán könnyű volt követni őket. Majdnem félóráig tartott, míg egy játszótérre értek, mely alig pár utcányira volt. Pearl itt labdázott egy ideig a fiúval, gyöngéden és vigyázva, hogy a fiú elkaphassa a labdát és ne kelljen ugrálnia. Aztán leültette egy padra és azt mondta:

— Maradj itt a napon, George. És vigyázz magadra, amíg visszajövök...

Nick habozott egy pillanatig, hogy Pearl után menjen-e? De aztán arra gondolt, hogy a lány úgy is biztosan visszajön a gyerekért s okosabb, ha itt várja addig. Esetleg megismerkedik közben a fiúval...

Csakugyan, mikor a lány elment, a kis George egy ideig nyugodtan ült a padon, de aztán leszállt és labdázni kezdett. Egyedül játszott, mert nem is számíthatott rá, hogy a többi gyerek, akikkel nem tudott versenyt futni, beveszi. Ekkor Nicknek alkalma nyílt, hogy megismerkedjék George-al.

A fiú elejtette a labdát, ami legurult egy töltés alá, ahová George beteg lábával nem tudott

utána menni. Nick felhozta a labdát a fiúnak, aki hálás szemmel nézett rá és illedelmesen megköszönte.

Nick ekkor leült mellé a padra és beszélgetni kezdett vele.

— Ki az a hölgy, aki idekisért? Rokonod?

— A nővérem — mondta George, — ő kísér mindig... Nincs más senkim. Mi mindig együtt vagyunk, mióta a mama meghalt...

Kérdezni sem kellett, a gyerek élénken fecsegett mindenről.

— Pearlnek próbára kellett menni a színházhoz. De amint kész lesz, visszajön.

— Biztos, hogy visszajön? — kérdezte Nick mosolyogva.

— Egész biztos. Pearl mindig velem van, ha nincs máshol dolga. Nagyon jó hozzám. Ő ápol és hozza az orvosságokat folyton. De már nem lesz soká szükség sem orvosságra, sem ápolásra. Meg fogják operálni a lábamat s akkor éppúgy fogok tudni szaladni, mint a többi gyerek.

— Hát eddig nem lehetett operálni?

— Lehetett volna, de nem volt rá pénz. Most azonban Pearl már nem irodában dolgozik, hanem a színháznál, ahol többet keres. Össze fogja spórolni a pénzt. Azt mondja, hogy karácsonyra lesz annyi pénze, hogy fizesse az orvosokat és akkor meg fognak operálni...

Nick most olyan kérdést tett fel, amihez igazán semmi köze nem volt. De nem tudta megállni, hogy meg ne kérdezze a fiút:

— És... mondd csak George... férfiak nem járnak Pearllel?

— Nem — felelte a kis fiú büszkén, — Pearl csak velem jár.

Nicket, maga sem tudta, miért, öröm fogta el. Még jobban meg akart bizonyosodni és tovább beszélt erről.

— Pedig Pearl szép lány.

— Nagyon szép — hagyta helyben komolyan és büszkén George.

— Hát hogy lehet az, hogy nem udvarol senki neki?

— Mert Pearl nem akarja. Azt mondja, hogy gyűlöli a férfiakat...

Nick öröme lelohadt.

— Ha gyűlöli a férfiakat, hogy fog engem gyűlölni! — gondolta magában.

Még egy ideig játszott a gyerekekkel. Már ebéd-idő fel járt, mikor arra gondolt, hogy el kellene menni. Ne találja itt a lány, ha visszajön. Hátha felismeri! Ezt nem szabad kockáztatni, mert akkor elrontott mindent...

— Na, szerbusz George — mondta és menni akart.

De éppen a pillanatban feltűnt mellettük Pearl. Nick nem térhetett ki a találkozás elől, csak úgy, ha elszalad. A lány már ott állt előtte.

— Nézd, Pearl, a barátomat... — mondta örömmel George. És rögtön bőbeszédűen mesélni kezdte, hogy Nick hogyan mentette meg a lábát, hogy hozta fel a töltés aljáról, ahová ő nem tudott utána menni...

Nick csak állt és attól remegett, hogy a lány felismeri.

Pearl először gyanakodva nézett Nickre, de

ahogy George elbeszélését hallgatta, eltűnt a bizalmatlanság a szeméből. Úgy látszik, ismerősnek találhatta a fiatalember arcát, de nem emlékezett rá, hogy hol látta.

— Köszönöm a szivességet — mondta lágyan, — amit a kisöcsémnek tett...

Nick fellelegzett.

Elfogadta a lány kezét, mely finoman, melegen simult a tenyerébe. Az egész testét átfűtötte ez az érintés.

Ugyanakkor maró lelkiismeretfurdalást érzett.

— Judás vagyok — gondolta magában, — barátságot színlelek és közben a villanyösszékből juttatom ezt a szegény teremtet... Legjobb lesz, ha elmegyek és nem leselkedem tovább utána. Lehet, hogy közben eszébe jut, hogy hol látott, gyanút fog és elmenekül a lakásáról. Lehet, hogy Wilkinson már üresen találja a fészket! De nem bánom! Fusson a szerencsétlen...

Nicknek eszébe villant, hogy ötszáz dollárt veszít, ha a lány elmenekül, de nem törődött vele.

Lelkileg kidobott az ablakon e pillanatban ötszáz dollárt...

Megemelte a kalapját.

— Good bye — mondta és menni akart.

De George megfogta a kezét.

— Ne menj még — mondta a frissen keletkezett barátság melegével, — gyere velünk, kísérelj el minket...

Nick zavartan nézett Pealre. A lány bölintott.

— Tessék, ha nincs más dolga. Jöjjön velünk. És elmosolyodott.

— Ha George úgy akarja...! Nem láttam ilyen boldognak ezt a fiút régóta...

Nick arra gondolt, hogy ő is most először látja Pearl-t mosolyogni. Milyen varázssosan édessé teszi az arcát ez a mosoly...!

De persze, hangosan nem mondta ezt, hanem azt indítványozta, hogy menjenek löncsölni. Legyenek a vendégei...

Pearl azonban tiltakozott ez ellen. Ő tartozik viszontszolgálatot a szívességért, amit Nick tett, tehát neki kellene meghívni Nicket ebédre.

Talán nem is volt ez komolyan szándékában, csak udvariasságból mondta, de George belekapaszkodott az ötletbe.

— Igen, gyere fel hozzánk. Meglátod, hogy Parl milyen jól főz...

Már a ház közelében voltak és nem lehetett kiérni a meghívás elől.

Nick felment a lakásba, amely szegényes, de tiszta és rendes volt. Pearl azonnal hozzálátott a már előkészített könnyű löncs felmelegítéséhez. Félóra múlva már ettek is mind a hárman...

Mialatt George vidáman fecsegett, Nick egyre marcangolóbb lelkiismeretfurdalást érzett.

— Löncs után rögtön elmegyek — határozta el magában, — nem akarok itt lenni, amikor Tom Wilkinson megérkezik és letartóztatja... Nem tudnám végignézni...!

De a löncs után feketekávé következett, már két óra elmúlt és Nick még mindig beszélgetett Pearllel. Csak éppen egyre zavartabbá vált és mind kínosabban érezte magát.

Azt számítgatta magában, hogy Tom Wilkin-

son nem jöhet csak a déli vonattal és akkor legfeljebb öt órára érkezhetik ide. Igen, de hátha a távirat vétele után rögtön autóba ült és úgy hajt New Yorkba...?

Pearl azonban nem vette rossz néven a fiatal-ember zavarát. Úgy látszik, szerénységnek tulajdonította és ez nagyon szimpatikussá tette előtte Nicket. Egyre bizalmasabban és melegebben beszélgetett vele...

Közben Nick véletlenül megjegyezte:

— Milyen kedves maga! George azt mondta, hogy maga gyűlöli a férfiakat. Mondja, miért?

Pearl arca elborult.

— Egyszer rettenetesen csalódtam... — mondta fátyolozottan.

Aztán elmesélte, hogy egy férfi udvarolt neki, házasságot ígért, aztán kiderült, hogy nős ember. De ez a gazságának csak kis része volt. Közben anyagilag is tönkretette őket. Özvegy édesanyjának volt egy kis vagyona, neki is volt hozománya, amit ez az ember mind kicsalt tőlük, úgy, hogy értéktelen részvényeket vétetett velük.

— Akkor halt meg az édesanyám — sóhajtott Pearl, — bánatában halt meg... Nem önmagát sajnálta és a pénzt, hanem engem és George-ot... Azon sírt, hogy mi lesz velünk...? Nem maradt annyi pénz se, hogy George-ot megoperáltathattuk volna... És ha nem operálják meg, örökké béna fog maradni...

Csend támadt...

George ekkor már aludt a diványon, ahová Pearl lefektette.

— Paul Chester megérdemelte a sorsát —

gondolta magában Nick. — Ha bűnös is Pearl, volt oka rá, hogy megölje azt a gazembert...

Ebben a pillanatban kopogás hallatszott az ajtón.

Nick elsápadt.

— Ez Tom Wilkinson — gondolta magában és megragadta a lány kezét.

— Meneküljön — mondta rekedt hangon, — ne nyissa ki az ajtót, meneküljön...

Körülnézett és az ablak mellett levő tűzlépcsőn akadt meg a pillantása. Arrafelé kezdte vonszolni a lányt.

A kopogás erősebben ismétlődött, majd úgy hallatszott, hogy valaki be akarja törni az ajtót...

— Ez Tom Wilkinson, a detektív, Hazeltonból — suttogta Nick lázasan, — az, aki maga mellett ült, mikor a cipőjét pucoltatta... Én pucoltam a cipőjét, hát nem emlékszik? Wilkinson azért jött, hogy elfogja magát. Igen, én táviratoztam neki. Ne nézzen úgy rám, az Isten szerelmére... Tudom, hogy gyűlöl, megérdemlem, de most nincs idő beszédre... Jöjjön...

És húzta, vonszolta a lányt az ablak felé. Pearl arca ekkor már hófehér volt, egész testében remegett és a szeme olyan volt, mint a haldoklóé. Valami olyan rettenetes fájdalom és szemrehányás égett ezekben a szemekben, hogy Nick nem bírta kiállni. Elfordította a fejét és csak húzta a lányt magával...

Kijutottak a tűzlépcsőre, amin fel lehetett mászni a lapos háztetőre. A háztetőről egy másik háztetőre szaladtak át, aztán egy harmadikra, majd egy negyedikre. Szerencsére a házak úgy

össze voltak építve, hogy sehol sem kellett veszélyes ugrásokat tenni.

Lihegve menekültek, maguk sem tudták, hogy hová. Már az ötödik, vagy hatodik háztetőn lehettek, amikor Pearl elbotlott és térdre esett.

— Nem bírom tovább... — sóhajtott.

Nick egy vasajtót látott a közelben, ami nyitva volt. Odavonszolta a lányt és elrejtette mögéje.

— Maradjon itt nyugodtan... itt nem találják meg... amíg besötétedik... és aztán...

Pearl ránézett a fiúra, aztán halkán azt kérdezte:

— Mondja, miért tette ezt?

— Ötszáz dollárért — felelte Nick, fejét lehajtva, keserű, önmardosó őszinteséggel.

— Tudom — bólintott a lány, — de nem azt kérdelem... hanem, hogy miért dobja el az ötszáz dollárt? Miért akar megmenteni?

Erre Nick nem tudott felelni.

Pearl lehajtotta a fejét.

— Nem veszem rossznéven, hogy a törvény kezére akart juttatni... Tudtam, hogy előbb-utóbb úgyis ez lesz a sorsom. Higyje el, sok álmatlan éjszakán át vergődtem, töprengtem, hogy mit csináljak... Sokszor gondoltam arra is, hogy feladom magam... De visszatartott tőle az a gondolat, hogy mi lesz akkor George-al? Itt marad árván, betegen, egyedül...

— Nem fog egyedül maradni — biztatta halkán Nick, — mert maga megmenekül... Wilkinson üresen találja a lakást és nem fogja ki találni, hogy merre menekült. Nem fog ide találni...

Pearl az ajkát harapdálta és nem felelt semmit.

Nick elgondolkozott.

— Tudom, hogy Paul Chester csirkefogó volt — mondta csendesen, — de mégis... megölni! Micsoda rettentő elkeseredés lehetett magában, Pearl! Hogy ragadtathatta annyira magát... hogy ilyen véres bosszút álljon?

— Nem bosszú volt — győnta halkan a lány, — nem is akartam megölni. Hígyje el, Nick, azt akarom, hogy maga legalább higgyen nekem, ha a látszat ellenem szól is. Nem bosszú volt. Azért mentem hozzá, mert arra akartam kérni, hogy adjon kölcsön pénzt George operációjára. Gondoltam, hogy ő, aki tönkretett bennünket, megteheti legalább ezt a szívességet. Akárhogy is gyűlöltem, elmentem hozzá. Nem tagadta meg a pénzt, hanem feltételt szabott. Azt követelte, hogy legyek az övé előbb. És amikor undorodva visszautasítottam, megtámadott. Átölelt, le akart teperni. De küzdöttem, kiszakítottam magam a kezei közül. Elbotlott és már azt hittem, hogy megmenekültem. Felkaptam a táskám és el akartam rohanni. De utánam kapott, megragadta a lábamat és ekkor szakadhatott el a cipőfűzőm... Újra a karjai közé kapott és egyszerre elgyöngült. Úgy éreztem, hogy végem van, nem tudok többé védekezni. És még borzasztóbban égetett az a tudat, hogy utána be fog csapni. Abban a pillanatban világosan éreztem, hogy még ha megadnám is magam, hiábavaló minden áldozat. Paul Chester gazember és nem tartja meg a szavát. Azért nem adta előre a

pénzt George operációjára, mert egyáltalában nem volt szándékában adni. Menekülni akartam a szorításából, menekülni minden áron... Az íróasztal fiókja félig nyitva volt, ott láttam egy revolvert. Arrafelé hátráltam és mielőtt észrevehette volna a szándékom, kezembe kaptam a revolvert. Nem akartam lelőni, csak megijeszteni. Nem is azzal, hogy őt lövöm le, hanem hogy öngyilkos leszek, ha nem enged el... Azt hittem, hogy ettől észretér. De ehelyett a revolver után kapott, ki akarta csavarni a kezemből és ekkor történt... Egyszerre eldőrdült a fegyver és Paul Chester lerogyott...

— Így már értem... — morogta Nick — maga nem tehet róla, hogy...

Elhallgatott, mert furcsa ropogás hallatszott a háztetőn.

— Csitt!

A zaj közeledett. Valaki járt a közelben. A lapos háztetőt fedő kátránylemezek ropogtak a nehéz lábak alatt.

Nick megfogta a vasajtót, mely elfedte őket. De a következő pillanatban felrántotta valaki. És ott állt előttük Tom Wilkinson. Már fogva is tartotta Pearl csuklóját.

— Ezt ügyesen csináltad Nick! A kis madár menekülni akart, de te ide is utána másztál és elfogtad... Megérdemled az ötszáz dollárt! Gondoskodom róla, hogy rövidesen megkapjad...

Bilincset vett elő, hogy rákapcsolja Pearl csuklójára. Nick nem bírta nézni.

— Ne bántsa... — mondta kétségbeesett hangon — ő nem bűnös. Ártatlan...

Tom Wilkinson csodálkozva nézett rá.

— Nem tehet róla... — magyarázta Nick, — véletlenül történt... kényszerítő körülmények között... önvédelemből!

A detektív átható pillantást vetett Nickre, majd a lányra, mintha azt akarná kitalálni, hogy mi történt köztük? Mind a két arcon csak őszinteséget látott...

— Hát ha úgy is van — mondta szelíden, — azt a törvényszéknek kell eldönteni!

Nem tette rá a bilincset a lányra, csak intett hogy kövesse.

— Vigyázz rá — mondta Nicknek, — a te foglyod. Elvégre a te ötszáz dollárodrol van szó...!

— Engedje meg Pearl — fordult Nick a lányhoz, — hogy azon az ötszáz dolláron legalább... egészségessé tegyük George-t! Megfizetem az operációt...

— És a maga üzlete? — kérdezte Pearl.

— Az meglesz anélkül is. A legjobb úton haladok...

— Remélem — mondta Pearl és a fiúra nézett. A szeme könnyes volt, de már mosoly fénylett benne. Mi volt ebben a mosolyban? Öröm, hála, szerelem...?

*

Tom Wilkinson a Hazelton Herald egyik számát olvashatta, amiben ez állt:

„A megyei esküdtszék ma tárgyalta a Paul Chester megölésével vádolt Pearl Glennon ügyét.

Az esküdtszék megállapította a jogos önvédelmét és a vádlottat felmentette.

Egy szót sem írt az ujság Tom Wilkinson szerepéről, de ez nem búsította el a detektívet.

— Majd akad még olyan bűnügy is — mor-
molta, — ahol kiderül, hogy mit tudok ... Le-
szek én még kapitány!

VÉGE.

Mély bölcsesség, kegyetlen szatira és költői szépség emeli a legkiválóbb írások sorába a Világvárosi Regények legközelebbi számát. Címe:

Az elrabolt örejség

*és egy gazdag emberről szól, akit nem hagytak meg-
öregedni, noha egész életében a boldog örejség derűs,
békés éveiről álmódott. A történet keretén belül termé-
szetesen szót kap a szerelem is. Megragadó drámai je-
lenetek váltakoznak franciáson finom humorral. Szerzője*

FORRÓ PÁL

*aki ezzel a művevel ismét bizonyítékát adta annak, hogy
a magyar regényírógárda legelső élvonalába tartozik.*

453. SZÁMÚ KERESZTREJTVÉNY.

VIZSZINTES:

1. Jösszívú
3. Lessing aforizma
5. Előadó pár
6. Görög kikötő
- 7a. Gyümölcs
9. Férfinév francia alakja
10. Érzékszerv
12. Vissza: 650
13. Csapadék
15. Félíg «teljes»
17. Budapesti Hírlap
18. Támadás hátulról
20. Visélet
21. Orosz nemzeti ital
22. Ingyen van
25. Azonos betűk
26. Férfias elhatározást
27. Mássalhangzó
31. XIV. Lajos minisztere volt
(a második betű «ou» helyett u)
33. Vészjelzés
34. Szulfur
35. Tulajdonosát keresik valaminek
36. An dem
38. Német mássalhangzó
40. Ugyancsak
41. Marokkói város
43. Szörzet
45. Magas építmény
48. Építkezési anyag
50. Ásvány, ólom és kén vegyülete
52. Angol tagadószó

FÜGGŐLEGES:

1. Mint az 1. vízszintes
2. Dühöng
3. Olasz ló
4. AP
5. Juttatnak neki
6. Egy alkoholfajta
7. Középkori spanyol festő-óriás
8. Idegen hosszmeték
9. NSR
- 7a. A 3. vízszintes folytatása
- 8a. Magyarul: művészet
11. Egyik se győzött
14. Mint a 10. vízszintes
16. Naphatás
17. 48 as tábornok
19. Létezik
23. G-ikok
24. Lendület
27. Külföldi étkezés
28. Határozatlan mennyiség
30. Gyümölcs
32. Római számúv
37. Testvériesen megoszt
39. Noé fia volt
41. Irányába
42. Művészet
44. Német iparváros (Zeiss-művek)
46. Német általános alany
47. ...kos, válogatott balszélső
49. Izesit
51. Te meg ő
53. Egyforma betűk

452. SZÁMÚ KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE:

Vízszintes: 1. A szó elrepül, az írás megmarad, 10. Zuárd, 11. Aliga, 12. Étre, 13. JJA, 14. Ez, 15. Lát, 16. Tó, 17. Nöti, 19. En, 20. Pika, 22. Tör, 23. Háborít, 25. Kráter, 27. VS, 28. Ütlet, 29. Terem, 31. LC, 32. Fekete, 33. Üstökös, 35. Sót, 37. Élet, 38. Am, 39. Ösök, 41. Dr, 42. Ara, 43. NS, 44. Uri, 46. Avar, 47. Szarú, 49. Ilona.

Függőleges: 1. Az élet kölcsön s nem adomány, 2. Sután, 3. Zárt, 4. ORE, 5. Ed, 6. Raj, 7. Elan, 8. PI, 9. Úgá, 13. Jóbor, 16. Tinet, 18. Ott, 20. Pátens, 21. Ar, 23. Hál, 24. Ideköt, 26. RTC, 27. Vet, 29. Teker, 30. Res, 32. Földi, 33. Utó, 34. Té, 36. Össze, 38. Arany, 40. Kúra, 42. Avon, 45. Rúd, 49. Alá, 48. Am, 49. Im

453. SZÁMU KERESZTREJTVÉNY

1	2	3	S	4	5	6	7	8	9	↓
5				6						
7 a			8 a		9					
Z		10		11		12				
13	14		15		16				17	
18		19		20				21		
22			23				24		25	
		26				27		28		
29	30				31				32	
33				34				35		
36			37		38		39		40	
		41		42		43		44		E
45	46				47		48		49	
50						51		52		53
→							G			

A világvárosi regények-ben

az egymásután sorrendjében a következő íróktól jelent meg egy vagy több eredeti regény:

Faragó Sándor, Forró Pál, ifj. Lovászy Márton, Babay József, Németh Károly, Innocent Ernő, Tersánszky J. Jenő, Leleszy Béla, Moly Tamás, Kulcsár Miklós, Kellér Andor, Bibó Lajos, Ternay István, Békeffi József, Tamás István, Görög László, Orbók Attila, Baróti Zoltán, Komor István, Fekete Oszkár, Lestyán Sándor, Diószeghy Miklós, Egy Antal, Aszlányi Károly, Németh Andor, Császár Géza, Gál Imre, Bedő Géza, Ural Dezső, Kertész Mihály, Kelemen Kálmán, Szánthó Dénes, Faludi Kálmán, Kolozsvári Andor, Péczely József, Szerecsy S. Gusztáv, Polgár Rezső, Gosztonyi Adám, vitéz Vadady Albert, Nagy Károly, László Ferenc, Boros Pál, Rejtő Jenő, Csöndes Géza, Gárdos Ferenc, Magyar Tibor, Büky György, György László, Juhász Lajos, Bálint László, Szentgyörgyi Ferenc, Bozzay Margit, Nógrádi Béla, Akos Miklós, Szabó Jenő, Bendi Imre, Dobó Iván, Erdődy János, Gyárfás Miklós, Barsy R. Ödön, Huszár Puffy, Sztrókay Kálmán, Gergely Márta, Villant Rezső, Tabi László, Pálóczi Horváth György.

Az utolsó 20 szám a következő:

434. GERGELY MÁRTA: A szerelem gye meke.
435. LELESZY BÉLA: Az eladott asszony.
436. FORRÓ PÁL: Aglegényvadász.
437. PALÓCZI HORVÁTH GY.: Utazás a semmibe.
438. AKOS MIKLÓS: A bűnös asszony.
439. GÖRÖG LÁSZLÓ: Egy kulcs és még egy kulcs.
440. JUHÁSZ LAJOS: Az ismeretlen feladó.
441. TABI LÁSZLÓ: A gazdátlan pofon.
442. LELESZY BÉLA: Leányrablás.
443. IFJ. LOVÁSZY MÁRTON: A latinakigvő.
444. NÓGRÁDY BÉLA: A féltékenység iskolája.
445. GOSZTONYI ADÁM: Bűnös, vagy bolond? ...
446. FORRÓ PÁL: Asszonyfurcsa.
447. REJTŐ JENŐ: Jó üzlet a halál.
448. NAGY KÁROLY: Négy óra az élet.
449. GÖRÖG LÁSZLÓ: Soha többé!
450. PALÓCZI HORVÁTH GYÖRGY: Az utolsó pengő.
451. LELESZY BÉLA: Éjféli esküvő.
452. CSÖNDES GÉZA: A fővárosi angyal.
453. GOSZTONYI ADÁM: A zöldruhás leány.

